

اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان

معاونت آموزش متوسطه

اداره تکنولوژی و گروه های آموزشی متوسطه

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک

شیوه نامه برگزاری

جشنواره ارتقاء روش های تدریس

مبثنی بر

درس پژوهی

کد شیونامه SH301

سال تحصیلی 96-97

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شبه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

بسمه تعالی

مقدمه

معلمان مهمترین رکن نظام آموزشی در فرایند پرورش دانش آموزان و دارای نقش محوری در فرآیند تدریس - یادگیری به شمار می آیند و بنابراین آنها باید بیش از پیش برای ایفای نقش های دشوار، حساس و مهم خود آماده شوند. از آنجا که تدریس مؤثر می تواند سبب شکوفا شدن استعداد های دانش آموزان و تقویت مهارت ها و قابلیت های آنان شود لازم است از روش هایی هدفمند، جذاب و مؤثر در آموزش و تدریس به دانش آموزان استفاده شود. در همین راستا راهکار 7-11 سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نیز توسعه زمینه پژوهش گری و افزایش توانمندی های حرفه ای به شکل فردی و گروهی میان معلمان و تبادل تجارب و برگزاری جشنواره های الگوهای تدریس برتر و اختصاص اعتبارات خاص برای فعالیت های پژوهشی معلمان را مورد تاکید قرار داده است. پژوهش های دیگران نمی توانند به تنهایی پاسخگوی نیازهای معلمان در همه ابعاد و زمینه ها باشند. نیاز معلم، باید از نزدیک ترین موقعیت به پدیده یعنی توسط خود معلم تولید و به کار گرفته شود. درس پژوهی در این راستا به عنوان رویکردی اثربخش در نظام های آموزشی دنیا مورد استفاده قرار می گیرد. درس پژوهی الگوی پرورش حرفه ای معلمان در مدرسه است و در عمل به گسترش فرهنگ یادگیری در آموزشگاه یاری می رساند و محیطی را فراهم می سازد تا معلمان از یکدیگر بیاموزند، دانش حرفه ای خود را ارتقا دهند، به بازبینی و بازاندیشی در رفتار آموزشی و تربیتی خود بپردازند و بیش از پیش به نیازها و نحوه تعامل با دانش آموزان توجه کنند.

اهداف

- 1- شناسایی و ترویج روشهای کارآمد در تدریس
- 2- کاربست یافته های پژوهشی در زمینه روش های آموزش و تدریس
- 3- ایجاد انگیزه در هنرآموزان جهت تشریک مساعی و تبادل تجربه در فعالیت های تدریس - یادگیری
- 4- افزایش انگیزه هنرآموزان در مطالعه منابع تخصصی برای توسعه دانش حرفه ای
- 5- تسهیل شرایط شکل گیری سازمان یادگیرنده با گسترش فرهنگ یادگیری در هنرستان ها
- 6- ارتقاء دیدگاه هنرآموزان در بهره گیری از روش های علمی در تحلیل و بررسی پدیده های آموزش و یادگیری کلاس و کارگاه
- 7- اصلاح و بهسازی مستمر آموزش های فنی با تمرکز و توجه به فرآیند یادگیری هنرجویان

مخاطبین

کلیه هنرآموزان رشته برق و الکترونیک شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش

شیوه ی اجرا و نکات قابل توجه

- 1- موضوع جشنواره درس پژوهی درسال جاری در کلیه رشته های شاخه فنی و حرفه ای و آزاد می باشد.
- 2- این جشنواره در دو مرحله ی استانی و کشوری اجرا می گردد.
- 3- گزارش و مستندات(عکس، صورتجلسه و...) درس پژوهی برتر استان به از کانال سیستم ارسال گزارش سایت دبیرخانه کشوری ارسال گردد.
- 4- زمان اجرای طرح درس یک جلسه تدریس می باشد.
- 5- خلاقیت در انتخاب موضوع پژوهش در امتیاز بندی موثر خواهد بود.
- 6- پاسخگویی به سوالات و مسائل هنرآموزان شرکت کننده در جشنواره در مرحله استانی بر عهده سرگروه های محترم مربوطه خواهد بود.

سرگروه های آموزشی استان

- 1- معرفی و ارسال شیوه نامه جشنواره به مناطق
- 2- ارائه راهکارهای مناسب جهت افزایش مشارکت هنرآموزان و حضور فعالانه آنان در جشنواره، مورد انتظار می باشد. در این ارتباط پیش بینی و اجرای دوره های آموزش ضمن خدمت و ارتقای مهارت های حرفه ای هنرآموزان با همکاری واحد برنامه ریزی و آموزش نیروی انسانی ادارات در مرحله استانی می تواند به عنوان یکی از راهکارهای انگیزشی برای جلب مشارکت هنرآموزان مورد استفاده قرار گیرد. دوره های مذکور می تواند در حوزه های روش تدریس ، تکنولوژی آموزشی ، روان شناسی تربیتی ، و مهارت های پیشرفته در حوزه فناوری و یا دوره هایی با محتوای متناظر طراحی و اجرا گردد .
- 3- اطلاع رسانی چگونگی برگزاری مرحله استانی جشنواره، تعیین داوران، تهیه گزارش اجرا، و ارسال صورت جلسه داوران از وظایف سرگروه های آموزشی خواهد بود .
- 4- برگزاری کارگاه آموزشی آشنایی با درس پژوهی جهت هنرآموزان
- 6- توصیه می شود جلسات گردهمایی توجیهی ویژه هنرآموزان این دروس پیش بینی، و با همکاری اعضای گروههای آموزشی دروس مربوطه، کارگاه های مرتبط با جشنواره برگزار گردد.
- 7- سرگروه های آموزشی ترتیبی اتخاذ نمایند تا در صورت نیاز، تمهیدات و همکاری های لازم در خصوص فیلمبرداری از تدریس هنرآموزان مبذول گردد.
- 8- نمونه فرم خام تهیه طرح درس جشنواره، ضمیمه شیوه نامه می باشد. (استفاده از سایر قالب های صحیح جهت طراحی تدریس بلامانع است).
- 9- ارائه راهکارهای مناسب جهت افزایش مشارکت هنرآموزان و حضور فعالانه در جشنواره مورد انتظار می باشد از جمله : صدور گواهی شرکت در جشنواره برای کلیه شرکت کنندگان، صدور لوح تقدیر و اهدای جوایز و اختصاص امتیاز در فرم های ارزشیابی با نظر مسوولین ذیربط.
- 10- برگزاری جلسات با مدیران محترم واحدهای آموزشی با هدف ترویج فرهنگ درس پژوهی و تشویق و ترغیب هنرآموزان به شرکت در جشنواره و تقدیر از مدیران فعال مدارس در این زمینه مورد نظر قرار گیرد .
- 11- برنامه ریزی و اجرا در مرحله استانی به گونه ای باشد که نفر برتر در هر ماده درسی حداکثر تا تاریخ 97/01/30 به دبیرخانه کشوری ارسال گردد.
- 12- شایسته است یک نسخه از کلیه فرم های خلاصه گزارش درس پژوهی، یک نسخه از لوح فشرده تدریس و طرح درس هنرآموزان شرکت کننده در مرحله استانی تا پایان مرحله کشوری نزد سرگروه محترم گروه های آموزشی آن رشته نگهداری شود.

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

داوران جشنواره

الف) داوری از گزارش و مستندات چرخه درس پژوهی هنرآموزان باید بر اساس ملاک ها و معیارهایی صورت پذیرد که متضمن ارزشیابی دقیق از کلیه عوامل تاثیر گذار باشد .

ب) گروه داوران دارای ترکیبی باشد که امکان داوری نسبتاً دقیقی را فراهم سازد و از همکارانی انتخاب شوند که به تکنولوژی آموزشی ، روش ها و فنون تدریس و مهارت های پیشرفته فناوری آشنایی کامل داشته باشند و توصیه می گردد حداقل یک نفر از آنان از هنرآموزان مجرب در تدریس ماده درسی مربوطه باشند.

ج) تعداد داوران سه نفر پیش بینی گردد. (داور تخصصی ، داور روش تدریس ، داور تکنولوژی آموزشی)

د) فرم ارزیابی به پیوست شیوه نامه ارسال می گردد.

تیم درس پژوهی

- شایسته است هنرآموزان شرکت کننده دو حلقه لوح فشرده حاوی دو نسخه طرح درس مکتوب و گزارش درس پژوهی خود را در قالب فایل word تهیه و در زمان مقرر تحویل سرگروه آموزشی استانی مربوطه نمایند.

تذکر: قید نام و نام خانوادگی ، تلفن تماس ضروری ، نام ناحیه / منطقه / شهرستان محل خدمت و ماده درسی بر روی لوح فشرده با مژیک مخصوص CD الزامی است .

تقویم اجرایی جشنواره درس پژوهی 97 - 96

عناوین فعالیت ها	تاریخ انجام
ارسال شیوه نامه جشنواره به مناطق توسط سرگروه های استانی	حداکثر تا 96/9/1
اجرای و داوری مطالب ارسال شده توسط سرگروه های استانی	حداکثر تا 96/1/31
ارسال مستندات از طریق سیستم ارسال گزارش سایت دبیرخانه (حداکثر سه نفر برتر استان)	حداکثر تا 97/02/20
اجرای مرحله کشوری جشنواره	حداکثر تا 97/3/10
اعلام نتایج مرحله کشوری و ثبت اسامی برگزیده در سایت دبیرخانه	حداکثر تا 97/3/31

توجه

همکاران محترم می توانند شیوه نامه ی جشنواره درس پژوهی 97-96 را از سایت دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک آموزشی متوسطه به آدرس www.drakelec.ir دریافت و جهت اطلاعات بیشتر باسرگروه های استانی مربوطه تماس حاصل نمایند.

امتیازات :

صدور گواهی شرکت در جشنواره برای کلیه همکاران شرکت کنندگان توسط اداره محل خدمت صدور تقدیر نامه وزارتی و اهدای هدایا برای رتبه های برتر جشنواره توسط دبیرخانه کشوری

تذکر مهم :

- ❖ به آثار رسیده از اداراتی که فرم های جمع آوری اطلاعات مربوط به جشنواره (فرم های جداول الف ، ب ، ج ، د ، ه) را تکمیل نکرده باشند ترتیب اثر داده نخواهد شد .
- ❖ اداراتی که فاقد شرکت کننده در جشنواره می باشند ملزم به تکمیل فرم " ب " جمع آوری اطلاعات مربوط به جشنواره و ارائه گزارش فعالیت های صورت گرفته در این خصوص می باشند .

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

فرم های جمع آوری اطلاعات

فرم الف - مشخصات سرگروه استانی ماده درسی مربوطه

نام و نام خانوادگی سرگروه	شاغل در پست	تعداد هنرستا های تحت پوشش	تلفن محل کار	تلفن همراه

فرم ب (جدول آمار هنرآموزان دروس مرتبط با جشنواره

آمار هنرآموزان مرتبط	
مرد	زن

فرم ج (آمار و مشخصات شرکت کنندگان در جشنواره مرحله استانی سال تحصیلی 96 - 97

تعداد کارگاههای آموزشی برگزار شده در مرحله استانی	تعداد هنرآموزان واجد شرایط در مرحله استانی			تعداد هنرآموزان شرکت کننده در مرحله استانی			نام درس
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	
							.....
							.....

فرم د (آمار و اطلاعات هنرآموز منتخب (نفر اول) جشنواره در مرحله استانی

شماره همراه	تلفن ثابت	ناحیه/منطقه محل خدمت	جنسیت		سابقه تدریس	موضوع درسی انتخابی	کد پرسنلی	نام و نام خانوادگی	ماده درسی
			مرد	زن					

فرم ه (لیست هنرآموزان شرکت کننده مرحله استانی سال تحصیلی 95-96

رتبه	نام و نام خانوادگی	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	رشته تدریس	سابقه تدریس در آن رشته	سابقه خدمت	سابقه شرکت در جشنواره			تاریخ تولد	جنسیت	تلفن همراه
							کشوری	استانی	منطقه			

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

طرح درس روزانه

مشخصات کلی	طرح درس شماره:	تاریخ اجرا:	عنوان درس:	صفحه:		
	آموزشگاه:	پایه:	تعداد دانش آموز:	مدت تدریس:		
	مدرس:					
فعالیت های قبل از تدریس						
هدف کلی جلسه:						
رئوس مطالب	اهداف جزئی	اهداف رفتاری	حیطه اهداف آموزشی	فضای آموزشی و نحوه چیدمان کلاس	پیش بینی روش تدریس	وسایل آموزشی
1. 2. 3. و ...	منظور معلم از فرایند یاد دهی ویاد گیری عبارت است از این است که دانش آموزان: 1. 2. و ...	از فراگیران انتظار می رود در پایان درس به اهداف زیر دست یابند: 1. 2. و ...	تعیین بر اساس اهداف رفتاری			
فعالیت های حین تدریس						
فعالیت های مقدماتی	فعالیت دبیر	فعالیت دانش آموزان	روش تدریس	وسایل آموزشی	زمان	
ارزشیابی تشخیصی یا آغازین						
آماده سازی (ایجاد انگیزه و معرفی درس جدید)						
ارائه درس جدید						
فعالیت های بعد از تدریس						
فعالیت تکمیلی	فعالیت دبیر	فعالیت دانش آموزان	زمان			
ارزشیابی پایانی						
تعیین تکلیف و فعالیت های خارج از کلاس						

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

فرم ارزیابی گزارش نویسی جشنواره الگوهای برتر تدریس با رویکرد درس پژوهی شهرستان/منطقه.....

شماره ی همراه	نام هنرستان	سنوات خدمت	مدرک و رشته تحصیلی	نام و نام خانوادگی اعضای تیم	درس انتخابی		
					عنوان درس	درس	پایه

امتیاز مکتسبه	امتیاز					ملاک های ارزیابی	ردیف
	خیلی کم 1	کم 2	متوسط 3	زیاد 4	خیلی زیاد 5		
						تا چه اندازه بین عنوان و یکی از موضوعات درسی ارتباط لازم برقرار شده است؟	1
						تا چه اندازه بیان مسئله مبتنی بر واقعیات مدرسه و کلاس است؟	2
						ضرورت و اهمیت مسئله تا چه اندازه تبیین شده است؟	3
						تعیین اهداف و سوالات تا چه حد با موضوع مورد تدریس تناسب دارد؟	4
						تا چه حد راهکارهای گروه برای چالش های موجود در فرآیند اجرا مناسب می باشد؟	5
						تا چه میزان جدول زمانبندی مناسب برای اجرا تدوین گردیده است؟	6
						تا چه اندازه گروه بر اساس وظایف خود ایفای نقش نموده اند؟	7
						تا چه میزان مشارکت و همکاری اعضای گروه منجر به تولید اندیشه نو شده است؟	8
						ابزارهای جمع آوری اطلاعات تا چه میزان برای ارزیابی تحقق اهداف تعریف شده مناسب می باشد؟	9
						تا چه میزان ابزارها و امکانات تدریس متناسب با مهارت و شرایط یادگیری مد نظر قرار گرفته شده است؟	10
						تا چه اندازه تدریس اول ارائه شده، مورد تحلیل علمی و اصولی قرار گرفته شده است؟	11
						بر اساس تحلیل علمی و اصولی اجرای اول تا چه اندازه اصلاحات لازم در سناریوی آموزشی صورت گرفته است؟	12
						بر اساس تحلیل علمی و اصولی اجرای اول تا چه اندازه در کیفیت اجرای دوم تغییراتی صورت گرفته است؟	13
						تا چه اندازه نتایج حاصل از درس پژوهی و پاسخ به سوالات پژوهش به وضوح بیان شده است؟	14
						نحوه درج نظر نهایی گروه و جمع بندی آن تا چه اندازه مناسب است؟	15
						تبیین محدودیت ها و پیشنهادات طرح تا چه اندازه است؟	16
						مستندات لازم (سناریوهای تدریس، صورت جلسات، فیلم های تدریس، چک لیست های ثبت مشاهدات و ...) تا چه اندازه در گزارش طرح پیوست گردیده است؟	17
						میزان رعایت سادگی و روان بودن جملات در ارائه گزارش کتبی تا چه اندازه است؟	18
						سیر منطقی و اصولی تدوین گزارش کتبی تا چه اندازه رعایت شده است؟	19
						تا چه اندازه این گزارش می تواند به عنوان سند مفید آموزشی مورد استفاده دیگران قرار گیرد؟	20

مشخصات داور

ردیف	نام و نام خانوادگی	رشته و مدرک تحصیلی	امضاء
1			

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

استان:	شهرستان:	هنرستان:	رشته:	موضوع درس:						
اعضای گروه:				زمان اجرا:						
مدرس/مدرسان:		ناظران(در صورت حضور):								
عنوان :										
بیان مسئله				اهداف						
اعضاء و شرح مختصر وظایف آنها										
جدول اجرایی										
	رسانه‌های آموزشی	امکانات مورد استفاده	مکان اجرا	زمان اجرا	همکاران اجرایی	مجری	نوع فعالیت	ردیف		
							تشکیل تیم و هماهنگی های اولیه	1		
							تعیین موضوع و طراحی تدریس	2		
							اجرای تدریس اول	3		
							ارزیابی و باز طراحی تدریس	4		
							اجرای مجدد تدریس	5		
							ارزیابی و مقایسه تدریس ها و استنتاج	6		
									مسئول:	اطلاع رسانی به تیم
									ابزار:	
									مخاطبین:	ابزارها
									تجهیزات و مواد مصرفی مورد استفاده:	
									نرم افزارهای مورد استفاده:	
									موضوع درس:	خلاصه طرح درس (طرح درس به صورت مستقل طراحی شود)
									مخاطبان:	
									هدف کلی:	
									اهداف مرحله‌ای:	
									هدف‌های رفتاری آموزشی:	
									رئوس مطالب:	
									مواد، تجهیزات و رسانه‌های آموزشی:	
									پیش بینی رفتار ورودی:	

دبیرخانه راهبری کشوری برق و الکترونیک مستقر استان کردستان

«شیوه نامه اجرای چرخه درس پژوهی»

<p>ایجاد ارتباط اولیه: گروه‌بندی و چیدمان کلاسی: روش ایجاد و تداوم انگیزه: ارزشیابی آغازین: راهبردها و روش‌های تدریس: آماده سازی: ارائه درس جدید: فعالیت‌های خلاقانه هنرجویان: ارزشیابی: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری: تعیین تکالیف و اقدامات بعدی: معرفی منابع:</p>							
	اجرای تدریس و مشاهده						
	ارزیابی کلی تدریس						
	بازاندیشی و بازطراحی						
	اجرای مجدد تدریس (در صورت اجرای مجدد)						
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; padding: 5px;">مقایسه و نتیجه‌گیری</td> <td style="width: 33%; padding: 5px;">نتایج حاصل از تدریس دوم (در صورت تکرار)</td> <td style="width: 33%; padding: 5px;">نتایج حاصل از تدریس اول</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	مقایسه و نتیجه‌گیری	نتایج حاصل از تدریس دوم (در صورت تکرار)	نتایج حاصل از تدریس اول				ارزشیابی و نتیجه‌گیری نهایی
مقایسه و نتیجه‌گیری	نتایج حاصل از تدریس دوم (در صورت تکرار)	نتایج حاصل از تدریس اول					
	نحوه گزارش و انتقال تجارب به همکاران استان						